

МІНІСТРЕСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ТА МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

КУРСОВА РОБОТА

На тему:

«Роль ПАРЄ у забезпеченні миру і стабільності у Європі»

Студентки групи III курсу, групи МП-31

Напряму підготовки (спеціальності)

293 «Міжнародне право»

Стельмах В.О.

Керівник: Тенєшев Вячеслав Фарідович

Національна шкала : _____

Оцінка ECTS: _____

Члени комісії: _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

_____

(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Тернопіль, 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАРЄ	5
1.1. Історія створення, розвитку та трансформації найстарішого в Європі органу міжпарламентської співпраці	5
1.2. Цілі, завдання та структура ПАРЄ.....	8
РОЗДІЛ 2. ПОВНОВАЖЕННЯ ПАРЄ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИРУ ТА СТАБІЛЬНОСТІ БЕЗПЕКИ В ЄВРОПІ.....	15
2.1. Прийняття резолюцій та рекомендацій на основі доповідей депутатів ПАРЄ, які стосуються забезпечення європейського порядку та відносин між державами на континенті.....	15
2.2. Роль та місце України у відносинах з ПАРЄ в контексті діючого міжнародного збройного конфлікту між Україною та Росією.....	18
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАРЄ.....	24
3.1. Аналіз існуючих проблем діяльності ПАРЄ та перспективи їх подолання.....	24
3.2. Позиція європейського парламенту щодо агресивної політики Росії по відношенню до РФ на прикладі збройних конфліктів у Грузії та Україні.....	32
ВИСНОВОК.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	34

ВСТУП

Одним із основних факторів, що сьогодні впливають на рівень світового прогресу, розвиток будь-якої окремо взятої держави, є міжнародне співробітництво.

Актуальність теми. Останні десятиліття людської цивілізації характеризуються глобальними економічними, соціальними, гуманітарними та екологічними проблемами, а також необхідністю забезпечення миру, безпеки та сталого розвитку планети. Особлива роль у вирішенні нагальних проблем сучасного світу відводиться міжнародним організаціям (насамперед міждержавним).

Одночасно із зростанням загальної важливості міжнародних організацій у їх подальшій діяльності та практиці з розвитку, інститут парламентаризму набуває успіху. Рада Європи, як одна з найавторитетніших міжнародних міжурядових організацій, є яскравим прикладом еволюції світового парламентаризму через діяльність Парламентської асамблеї. На сьогодні Парламентська асамблея є одним із найвпливовіших форумів міжпарламентської співпраці у світі. Крім того, Парламентська асамблея запровадила ідею наднаціоналізму.

Ситуація в Україні викликає занепокоєння міжнародного співтовариства з січня 2014 року і залишається центральним питанням у правових та політологічних дослідженнях.

Отже, ситуація не повинна обмежуватися конфліктом між Україною та Росією, оскільки це загрожує не тільки територіальній цілісності України, але й безпеці в Європі, тому діяльність міжнародних організацій повинна бути комплексно оцінена, наголошуючи на необхідності дотримання міжнародного права.

Від початку збройної агресії Російської Федерації проти України майданчик Ради Європи став важливим місцем протидії цій агресії, як в політичному, так і в юридичному вимірах.

Таким чином, актуальність теми дослідження зумовлюється необхідністю дослідження особливостей діяльності Парламентської Асамблеї Ради Європи, яка має найбільший вплив на Україну серед інших міжнародних парламентських органів та інституцій.

Мета полягає у вивченні та аналізі ролі Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) у забезпеченні миру та стабільності в Європі. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- дослідити історію створення та розвитку ПАРЄ
- визначити цілі, завдання та структуру ПАРЄ ;
- проаналізувати резолюції та рекомендації, які стосуються забезпечення європейського порядку та відносин між державами на континенті
- розкрити значення та роль України в ПАРЄ
- проаналізувати існуючі проблеми діяльності ПАРЄ та перспективи їх подолання
- визначити позицію ПАРЄ щодо політики РФ на прикладі збройних конфліктів України та Грузії

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАРЄ

1.1. Історія створення, розвитку та трансформації найдавнішого органу міжпарламентської співпраці в Європі

Міжпарламентська співпраця у практиці міжнародних відносин була відома з кінця XIX століття, а саме з часу створення першої міжпарламентської організації - Міжпарламентського союзу, в 1889 році сером Вільямом Рендалом Кримером та Фредеріком Пасі. Незважаючи на свій неурядовий статус, Міжпарламентський союз став першим значним кроком до створення сучасної системи міжпарламентських відносин.

Однак поява міжнародних організацій, орієнтованих на співпрацю між парламентами, набула значної інтенсивності із закінченням Другої світової війни. Період після 1945 р. призвів до того, що світове співтовариство усвідомило необхідність міжнародного співробітництва з метою запобігання новим глобальним конфліктам шляхом створення умов для плідної співпраці між державами через відповідні спільні інституції, які будуть наділені реальними повноваженнями. [9]

Слід зазначити, що в цей період спостерігається посилення політичної та економічної залежності держав одна від одної. Тому період з кінця 40-х - початку 50-х років. XX століття відзначає значне прагнення світового співтовариства встановити мир та швидкий розвиток дипломатичної діяльності. Ці процеси призвели до створення європейських міжурядових організацій, у структурі яких були передбачені органи міжпарламентського співробітництва, зокрема: Рада Європи, Союз Західної Європи, Північна рада та інші.

Досвід двох світових війн стимулював європейське співтовариство до більш тісної співпраці з широким колом представників європейських держав. Аналізуючи історичні факти, можна зробити висновок, що створенню міжнародної організації, яка нині відома як Рада Європи, передувала пропозиція. Ці ідеї вперше були висловлені в травні 1948 р. в Гаазі, де відбувся міжнародний конгрес, відомий як "Конгрес Європи". "

Згодом, 26 листопада 1948 р., в Парижі було скликано постійний комітет для вивчення та розвитку організації, що об'єднала європейський регіон. До складу комітету входили представники Англії, Франції, Нідерландів, Бельгії та Люксембургу. Франція та Бельгія наполягають на створенні в Європі Асамблеї з представницькою функцією, з якої в майбутньому може бути сформований спільний Європейський парламент. Представники Англії наполягали на недоторканності та неподільності національного суверенітету європейських держав та пропонували створити Асамблею як дорадчий орган між представниками, призначеними урядами країн-учасниць, та Комітетом міністрів з урахуванням Збірка. Згодом, після пошуку компромісу та врахування всіх ідей та пропозицій 5 травня 1949 р. у Лондоні, десять держав-засновниць підписали Статут Ради Європи. Коментуючи цю історичну подію, Ернест Бевін, державний секретар Великобританії в 1945-1951 роках, сказав, що "вперше в історії старого європейського континенту ми спостерігаємо створення спільних демократичних інститутів". Стаття 10 Статуту Ради Європи передбачає, що одним із трьох керівних органів, разом з Комітетом міністрів та Секретаріатом, є Парламентська асамблея Ради Європи, яка була призначена дорадчим органом до 1974 року. Відзначимо, що Парламентська асамблея Рада Європи є першою в історії Європейською асамблеєю, створеною на основі міжнародно-правового договору. [14]

Статутним органом Ради Європи, як визначено у статті 10 Статуту Ради Європи, є Консультативна асамблея. [15] Засновником Парламентської асамблеї Ради Європи є Консультативна асамблея. Однак слід зазначити, що в жовтні 1974 р. Консультативна асамблея, щоб передати свої повноваження Комітету міністрів, відхилила назву "Консультативна" і стала відомою як "Парламентська асамблея". Слід зазначити, що назва Асамблеї Ради Європи була змінена з "Консультативна" на "Парламентська" за [мовчазною] згодою представників урядів держав-членів Асамблеї. [7]

Потім Асамблея почала надсилати свою кореспонденцію Комітету міністрів за формами, що називаються "Парламентська асамблея", але протягом тривалого

часу (майже двадцять років) Комітет міністрів надсилав свої відповіді до "Консультативної асамблеї". Нова назва була офіційно прийнята Комітетом міністрів у лютому 1994 р., Але відповідних змін до тексту Статуту Ради Європи не внесено.

Розділ 5 Статуту Ради Європи тепер зберігає свою первісну назву - Консультативна асамблея. Стаття 22 Статуту передбачає: «Консультативна асамблея є органом, з яким проводиться консультація

1.2. Цілі, завдання та структура ПАРЄ

Переходячи до аналізу Парламентської асамблеї Ради Європи, варто нагадати, що ПАРЄ є органом міжпарламентської співпраці між державами-членами Ради Європи, а отже, вдосконалення та розвитку парламентської дипломатії, парламентських принципів та загальнодемократичних цінностей. є пріоритетом ПАРЄ. У зв'язку з цим одним з найважливіших напрямків діяльності Парламентської асамблеї Ради Європи є допомога державам у створенні, розвитку та вдосконаленні парламентських інституцій.

За весь час свого існування ПАРЄ як міжнародний парламентський орган продемонстрував гнучкість та здатність адаптуватися до сучасних реалій міжнародного життя. Жоден міжнародний парламентський форум, крім ПАРЄ, не виявив готовності інтегрувати країни Центральної та Східної Європи до сім'ї європейських демократій. Завдяки введенню статусу "спеціального гостя", ПАРЄ відіграла ключову роль у процесі інтеграції колишніх радянських республік до Ради Європи. [2]

Для досягнення цілей Ради Європи Парламентська Асамблея вживає заходів для об'єднання Європи, захисту демократії та пропаганди унікального політичного та правового простору в Європі. Парламентська асамблея започаткувала Загальноєвропейську програму співробітництва та міжпарламентської допомоги Парламентської асамблеї (DEMOPARL). [13] Ця програма призначена для вдосконалення міжпарламентської співпраці в Європі. Її можуть прийняти будь-яка з держав-членів Ради Європи, а також країни зі статусом "спеціального гостя". Програма охоплює, серед іншого, такі сфери, як: інформування та підготовка парламентарів та парламентських експертів, багатостороннє та двостороннє співробітництво у галузі законодавства та допомога у наданні документації та організації зустрічей. [13]

Важливість ПАРЄ в системі органів Ради Європи, її місце та особливе значення також підкреслюється тим фактом, що Парламентська Асамблея

самостійно здійснює активну співпрацю з парламентами інших держав та міжнародними організаціями.

Наступним напрямком діяльності Парламентської асамблеї як складової Ради Європи є її активна діяльність у гуманітарній сфері. За 60 років існування Ради Європи Парламентська Асамблея набула статусу "сторожі з прав людини". У рамках ПАРЕ існує безліч програм захисту прав людини та основних свобод. Експерти та експерти, які постійно працюють у різних комісіях Парламентської асамблеї, відповідають за захист прав людини. [6]

Для багатьох європейських країн, які намагаються побудувати цивілізоване демократичне суспільство, результати правозахисної діяльності ПАРЕ є безцінними. Факти про нетерпимість, расизм, антисемітизм та ксенофобію, порушення прав національних меншин, а тепер і тероризм - все це об'єкти постійного діалогу в Асамблеї. Основними сферами захисту прав людини, які Парламентська Асамблея визначила зараз пріоритетними, є захист прав дітей та жінок у Європі. В даний час Парламентська Асамблея реалізує кампанію з попередження та боротьби із сексуальним насильством щодо дітей. Головною метою ПАРЕ у цьому відношенні є досягнення якнайшвидшого підписання та ратифікації усіма державами-членами Ради Європи Конвенції про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства [12].] Держави-члени є учасниками Конвенції. Рада Європи. [16] Слід зазначити, що Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства [12] на основі відповідного закону України від 20 червня 2012 р. № 4988- VI.

Парламентарії також беруть участь у програмах протидії торгівлі людьми. В даний час ПАРЕ бере участь у відповідній ініціативі Асамблеї та сприяє підписанню та ратифікації Конвенції Ради Європи про боротьбу з торгівлею людьми від 16 травня 2005 р. В даний час до Конвенції входять 44 держави-члени Ради Європи. Україна погодилася на зобов'язання цієї Конвенції на підставі Закону України від 21 вересня 2010 р. № 2530-VI. [8]

Парламентська асамблея Ради Європи активно працює над боротьбою з тероризмом та екстремізмом. Зокрема, від імені ПАРЄ були прийняті Рекомендація 1426 (1999) "Європейські демократії в умовах тероризму" та Резолюція 1605 (2008) "Європейські мусульманські громади в умовах екстремізму". Перший - це, зокрема, Конвенція про боротьбу з тероризмом від 27 січня 1977 року. Робота ПАРЄ щодо боротьби з терористичною загрозою на європейському рівні відповідає глобальній боротьбі з тероризмом та екстремізмом та сприяє Конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму від 9 грудня 1999 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з терористичними вибухами від 15 грудня 1997 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму від 13 квітня 2005 р., Міжнародна конвенція Придушення захоплення заручників 17 грудня 1979 р. Та інші.

Парламентська асамблея Ради Європи є одним з найбільш представницьких парламентських форумів, що представляє погляди широкого кола політичних сил у державах-членах Ради Європи. Сьогодні, за кількістю національних парламентських делегацій, ПАРЄ має ширший склад, ніж Європейський парламент (47 проти 28). Через те, що ПАРЄ була і залишається найрепрезентативнішим європейським форумом, вона значно посилила свій вплив на Комітет міністрів, і тому рішення та документи, прийняті від імені ПАРЄ, не можна ігнорувати [5] 6.

Кількість національних делегацій держав-членів у ПАРЄ. Кількісний склад парламентських органів європейських міжнародних організацій в основному ґрунтується на принципі пропорційності населення, але формування кількісного складу Парламентської асамблеї Ради Європи є предметом застережень. У ПАРЄ країни з невеликою кількістю населення мають конкретну кількість представників, оскільки у випадку пропорційного розподілу деякі країни мали б лише одного представника.⁶⁶ ПАРЄ повинна мати принаймні двох представників від держави-члена, незалежно від її населення. . Це правило було встановлено для забезпечення як представництва уряду, так і представництва опозиційних сил держави-члена Ради Європи. У

зв'язку з цим можна навіть сказати про привілейоване становище менших країн, особливо В. В. Лесюк звертає увагу на той факт, що в ПАРЕ Ліхтенштейн із населенням 34 тис. Осіб має 2 місця. З огляду на цей факт, громадяни Ліхтенштейну представлені в ПАРЕ у 359 разів більше, ніж громадяни Франції. [3]

П'ять країн з найбільшим населенням (Російська Федерація, Федеративна Республіка Німеччина, Французька Республіка, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії та Італійська Республіка) мають однакову кількість місць - 18 представників кожна (Україна має 12 представників для порівняння) . Національні парламенти цих штатів мають двопалатну структуру. Зокрема, Французьку Республіку представляють 18 делегатів, з яких 6 представляють верхню палату парламенту (Сенат) і 12 - нижню палату (Національні збори). [4]

Кількісний склад національної делегації держави-члена визначає основних внесків до бюджету Ради Європи. Тобто, залежно від кількості місць у Парламентській асамблеї, визначається відсоток внесків до загального бюджету Ради Європи. До 1995 року основними платниками були чотири держави, а саме Федеративна Республіка Німеччина, Французька Республіка, Великобританія та Італійська Республіка, оскільки на той час вони мали найбільшу кількість місць у ПАРЕ. Однак після вступу Російської Федерації до Ради Європи таких платників було п'ять. Слід зазначити, що Російська Федерація намагалася зменшити свій внесок до бюджету, однак, враховуючи, що розмір внеску визначає кількість працівників категорії "А", Росія тим не менш вирішила залишатися одним з основних платників бюджету Ради Європи. [11]

Кожен член парламентських делегацій має одного члена. Заступники національної делегації матимуть ті самі повноваження, що і представники, за умови належного повідомлення про їх участь та повноваження.

Структура Парламентської асамблеї складається з президента Асамблеї, президентського комітету, бюро, секретаріату, постійного комітету, об'єднаного комітету та 9 профільних комітетів. Органи управління Парламентської асамблеї формуються відповідно до національної квоти.

Президент ПАРЄ. Голова Парламентської асамблеї обирається сесією на три строки поспіль один рік. Президент ПАРЄ не має права брати участь у дебатах та голосуванні. 20 віце-президентів чергують президентський комітет протягом одного року по черзі. Президент Парламентської асамблеї, Генеральний секретар та лідери політичних груп утворюють президентський комітет ПАРЄ. Президентський комітет є дорадчим органом, який надає 78 консультацій Голові та Бюро, а також готує засідання Бюро та виконує інші координаційні функції. [17]

Офіс. Важливим органом внутрішньої структури Парламентської Асамблеї є Бюро Асамблеї. До складу Бюро входять голова ПАРЄ, 20 членів (заступники голови), керівники п'яти політичних груп та голови комітетів. Бюро відповідає за координацію діяльності Асамблеї та відповідних комітетів. Секретаріат ПАРЄ очолює Генеральний секретар. Основними обов'язками секретаріату є підтримка членів ПАРЄ та Голови ПАРЄ у їхній повсякденній роботі та забезпечення належного проведення всіх парламентських процедур. [17]

Постійний комітет. Постійний комітет покликаний діяти від імені ПАРЄ протягом міжсесійного періоду. До складу Постійного комітету входять: Голова та заступники Голови ПАРЄ, а також Голови політичних груп, Голови профільних комітетів та Голови національних делегацій. [17]

Спільна комісія. Спільний комітет забезпечує постійне та ефективне спілкування між Парламентською асамблеєю та Комітетом міністрів Ради Європи. Спільний комітет складається з представників урядів держав-членів, які є членами Комітету міністрів, та відповідної кількості представників Асамблеї, включаючи Президента Асамблеї. Спільна комісія працює над

вирішенням суперечливих положень Статуту Ради Європи щодо консультацій та співпраці між ПАРЄ та CMRC. [17]

Відповідно до Статутної резолюції (51) 30, Спільна комісія є координаційним органом Ради Європи. Як зазначають Флоренс Бенуа-Ромер та Генріх Клебес, "мало організацій, які мають такі прямі зв'язки між парламентами та національними урядами".

Формально компетенція Спільної комісії обмежена. Спільний комітет не може голосувати чи приймати обов'язкові рішення. Однак, виступаючи органом зв'язку для обміну інформацією, він часто виступає інструментом тиску ПАРЄ на Комітет міністрів. У зв'язку з цим ПАРЄ неодноразово піднімала питання про перегляд повноважень Спільного комітету, оскільки положення Резолюції (51) 30, що визначають Статут Спільного комітету, застаріли. У своєму проекті переглянутого статуту Ради Європи, затвердженому Рекомендацією 1212 (1993) від 11 травня 1993 р., ПАРЄ пропонує більш чітке визначення статуту та складу Спільного комітету та розширення його повноважень.

Комісія ПАРЄ. Відповідно до правила 24 Статуту Ради Європи Парламентська Асамблея має право створювати комітети для розгляду будь-якого питання, що входить до її компетенції. Вісім існуючих профільних комісій є важливим компонентом, що забезпечує ефективну та кваліфіковану роботу ПАРЄ. До компетенції профільних комітетів входить, зокрема, підготовка звітів, обговорених на пленарних засіданнях Асамблеї; профільні комітети також вивчають питання та документи, надіслані їм Бюро або Постійним комітетом. [17]

Сьогодні ПАРЄ має такі профільні комісії з фіксованою кількістю членів:

- Комітет з політичних питань та демократії (AS / Pol), 89 членів;
- Комітет з правових питань та прав людини (AS / Jur), 84 члени;
- Комітет з соціальних питань, охорони здоров'я та сталого розвитку (AS / Soc), 84 члени;

- Комітет з питань міграції, біженців та переміщених осіб (AS / Mig), 84 члени;
  - Комітет з питань культури, науки, освіти та ЗМІ (Комітет з питань культури, науки, освіти та ЗМІ / AS / Cult), 84 члени; -
- Комітет з питань рівності та недискримінації (AS / Ega), 84 члени;
- Комітет з моніторингу (AS / Mon), 89 членів;
  - Комітет з питань регламенту, імунітету та інституційних питань (AS / Pro), 37 членів;
  - Комітет з виборів суддів при Європейському суді з прав людини, 20 членів.

РОЗДІЛ 2. ПОВНОВАЖЕННЯ ПАРЄ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИРУ ТА СТАБІЛЬНОСТІ БЕЗПЕКИ В ЄВРОПІ

2.1. Прийняття резолюцій та рекомендацій на основі доповідей депутатів ПАРЄ, які стосуються забезпечення європейського порядку та відносин між державами на континенті

На основі звіту комітету з політичних питань та демократії доповідача: пана Андреас НІК, Німеччина, Група Європейської народної партії. В якому йдеться: « Комітет глибоко стурбований ескалацією напруженості між Російською Федерацією та Україною в регіоні Азовського моря та Керченської протоки, що завершилось 25 листопада 2018 року, коли три українські військові кораблі маневрували від Одеси, на українському узбережжі Чорного моря, до міста Маріуполь на Азовському морі. Діяльність, запропонована комітетом, є в першу чергу політичною та керується принциповою позицією Парламентська Асамблея неодноразово приймала на користь суверенітету та територіальних відносин України цілісність у межах міжнародно визнаних кордонів.

Російську Федерацію закликають негайно звільнити українських військовослужбовців і забезпечити їх надано необхідну медичну, юридичну та / або консульську допомогу та забезпечено свободу проїзду в Азовського моря та Керченської протоки та утриматися від застосування сили.

Влада Російської Федерації та України покликані поважати Договір про Використання Азовського моря та Керченської протоки та узгоджені правила судноплавства через канал та утримуватися від будь-яких подальших кроків, які можуть загострити конфлікт та загрожувати безпеці в ширшому регіоні. Держави-члени Ради Європи повинні зробити все від них залежне, щоб уникнути такої ескалації насильства.»[10]

Сама резолюція має назву “Зростання напруження навколо Азову та Керченської протоки і загрози для європейської безпеки”.[18] Відомо, що українська сторона пропонувала іншу назву – “Відкрита російська агресія проти України: зрив мирного процесу та загроза європейській єдності”. Втім, за кілька днів до голосування керівний орган ПАРЄ її змінив.

ПАРЄ висловила підтримку суверенітету і територіальній цілісності України.

“ПАРЄ висловлює велике занепокоєння щодо спорудження Росією мосту через Керченську протоку, що є незаконним і ще одним порушенням українського суверенітету, а також щодо російської політики стосовно вибіркового обшуку українських та міжнародних судів, що заважає навігації до і з Азовського моря”, – зазначено в резолюції.[18] Асамблея підтримала пропозицію, внесену Німеччиною та Францією, щодо того, щоб рух кораблів у Керченській протоці моніторили спостерігачі третьої країни, які гарантуватимуть там свободу навігації.

“Парламентська Асамблея закликає країни-члени зробити все можливе в їхніх силах, щоб не допустити ескалації сили”, – йдеться в документі.

Члени зібрання ухвалили дві поправки до запропонованого тексту, але не додали згадку, що моряків утримують як військовополонених, як пропонувала українська сторона. Доповідач по Азову німецький депутат Андреас Нік зазначив під час обговорення, що цього терміну навмисно уникали в тексті, щоб не сприяти подальшій ескалації конфлікту.

Водночас у текст додали компромісний варіант, який запропонувала українська сторона – згадку, що захоплені моряки підпадають під дію “відповідних норм міжнародного гуманітарного права, зокрема Женевської конвенції”. Конвенції встановлюють у міжнародному праві гуманне ставлення під час війни, зокрема регулюють правила поведінки з військовополоненими.

Доповіді лорда Рассела-Джонсона (Великобританія, Альянс лібералів та демократів за Європу) «Заходи щодо майбутнього статусу Косова». Автор

доповіді представив своє бачення розв'язання конфліктної ситуації навколо Косова, що полягає у вирішенні ситуації засобами та силами держав-членів ЄС з можливим визнанням односторонньої заяви про незалежність Косова. З більш радикальними пропозиціями виступив автор висновку від Комітету з юридичних питань та прав людини П. Омцигт (Нідерланди, Група Європейської народної партії), серед яких: невідкладне надання незалежності Косову у зв'язку із тим, що всі переговорні можливості вже вичерпані після відхилення плану М. Ахтісаарі офіційним Белградом, а зволікання із прийняттям рішення призведе лише до продовження стану тотальних «етнічних чисток», участі безробітного населення у схемах відмивання коштів та погіршення і без того напруженої криміногенної ситуації.

До парламентаріїв звернувся Президент Албанії Б. Топі. Він зазначив, що лише об'єднана Європа здатна унеможливити перетворення війни на політичний інструмент вирішення конфліктів, незалежний статус Косова відповідає інтересам миру та стабільності в регіоні.

Відповідну Резолюція щодо майбутнього статусу Косова ухвалена з поправками 104-ма голосами проти 56. В резолюції йшлося про те, що:

« Парламентська асамблея вважає розв'язання процесу визначення статусу Косово фундаментальним елементом для забезпечення миру та довгострокової стабільності в Європі. Визначення майбутнього статусу Косово є надзвичайно чутливим політичним питанням, яке містить юридичну складову та складову щодо прав людини, з серйозними наслідками на регіональному та міжнародному рівнях, що породжує виклики для міжнародної спільноти. Асамблея також наполягає на невідкладній необхідності забезпечити повне і всеохоплююче застосування норм в царині демократії прав людини та верховенства права для всіх людей, що живуть у Косово, яким би не було їх етнічне походження.»[1]

2.2. Роль та місце України у відносинах з ПАРЄ в контексті поточного міжнародного збройного конфлікту між Україною та Росією

Щодо експертизи офіційного співробітництва між Україною та Парламентською Асамблеєю Ради Європи, то слід наголосити на основних напрямках їх відносин. Парламентська асамблея та Україна співпрацюють з широкого кола питань. Серед основних сфер співпраці: права людини, функціонування основних демократичних інститутів в нашій країні, конституція та реформи у ключових галузях права, стан пенітенціарної системи, права національних меншин, боротьба з корупцією, свобода мова та багато іншого.

Однак, окрім цих основних напрямків співпраці між ПАРЄ та Україною, існує специфічний тип взаємних відносин, який базується на зобов'язаннях, які Україна добровільно погодилася виконати після вступу до Ради Європи. Ці відносини, у свою чергу, породжують інший тип відносин, а саме контроль ПАРЄ за своєчасністю, повнотою та якістю виконання добровільних зобов'язань України. Ключовим документом, який ініціював офіційні двосторонні відносини ПАРЄ з Україною, а також документом, який, з одного боку, створює відповідальність за Україну, а з іншого боку, надає ПАРЄ право контролювати виконання цих обов'язків, є ПАРЄ Висновок № 190 (1995) щодо заявки України на членство в Раді Європи.

Як зазначалося вище, у зв'язку зі своїми добровільними зобов'язаннями, Україна підлягає моніторингу ПАРЄ за прогресом у виконанні цих зобов'язань. Контроль ПАРЄ, який включений у процедуру моніторингу, є одним з найважливіших напрямків співпраці ПАРЄ та України.

Масштабні політичні трансформації, що відбулися в Україні внаслідок глибокого конфлікту між владою та громадянським суспільством, спільно відомий як Євромайдан, спричинили низку подій, які виявили надзвичайно складні соціально-політичні проблеми. Події осені-зими 2013/2014 змусили не лише Раду Європи, а й увесь світ звернути увагу на Україну та оголосити глибоку політичну кризу та, на жаль, повністю ігнорувати основні демократичні інститути, права та свободи людини та громадянина .

Проєвропейська політика України, офіційно оголошена владою, виявилася лише заявою. Не було прийнято жодних ефективних політичних рішень, щоб дозволити країні в майбутньому приєднатися до Європейського Співтовариства як повноправний член. Уповільнення цього процесу керівництвом країни та небажання проводити широкі консультації з населенням щодо геополітичного курсу країни з метою досягнення консенсусу призвели до масових заворушень. Парламентська асамблея Ради Європи не залишилася осторонь подій, що відбувалися в Україні. Відносини між Асамблеєю та Україною не припинились і не погіршилися через те, що ні Уряд, ні Парламент України не були готові вирішити ситуацію демократичним шляхом. Офіційна реакція ПАРЄ на події та Україну знайшла своє відображення, зокрема, у таких документах, як: Резолюція 1974 (2014) від 30 січня 2014 року та Резолюція 1988 (2014) від 9 квітня 2014 року.

У Резолюції 1974 (2014) ПАРЄ висловила глибоке занепокоєння раптовою зміною політичного курсу нашої держави. Зокрема, у пункті 3 резолюції зазначено: "21 листопада 2013 року влада рішуче підтримала словом та ділом підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом на саміті у Вільнюсі в листопаді 2013 року. Тому Асамблея шкодує, що Політика проводилася без необхідних 161 громадських консультацій та без жодної спроби досягти національного консенсусу. Це підриває демократичну легітимність рішення зупинити підписання угоди в очах української громадськості, що очевидно з початку масових національних протестів. Тому Асамблея закликає владу вести відкриті, чесні та ефективні переговори з

опозицією, негайно шукати єдиного узгодженого рішення щодо геополітичного напрямку, подальшого демократичного розвитку та конституційного ладу країни. "[19]

Асамблея також відповіла на заяви українських політиків про те, що політичний курс країни змінився під тиском Російської Федерації. Зокрема, у пункті 4 Резолюції 1974 (2014) Асамблея зазначає, що: "рішення про непідписання Угоди про асоціацію було прийнято під сильним тиском Російської Федерації і, зокрема, загрозою Росії закрити кордони для товарів що походить з України., якщо буде підписано Угоду про асоціацію. Загроза впливу економічними чи політичними санкціями політичних рішень в іншій країні суперечить загально визнаним дипломатичним і демократичним нормам і є неприйнятним. У зв'язку з цим Асамблея хоче нагадати Російській Федерації про її зобов'язання щодо вступу, які звучать так: "як помилкове уявлення про дві різні категорії зарубіжних країн, коли деякі з них вважаються особливою сферою впливу, що називається "майже за кордоном", і утримуються від просування географічної доктрини про райони, що мають привілейований інтерес "[19].

Спостерігачі ПАРЕ не пропустили драматичних подій, пов'язаних із погіршенням відносин між Україною та Російською Федерацією. Російська військова агресія на території Кримської автономії та подальша анексія півострова не могли не викликати різкого осуду світової спільноти, ОБСЄ та Ради Європи. ПАРЕ рішуче засудила і заявила, що Росія порушила міжнародне право, зокрема Статут ООН, Закон про НБСЄ у Гельсінкі та Статут Ради Європи. Резолюція 1988 (2014) чітко зазначає, що ПАРЕ та Рада Європи не визнають жодного аргументу, висунутого Російською Федерацією для виправдання своїх дій у Криму, оскільки ці аргументи не мають фактичної підстави та доказів. Зокрема, йдеться про небезпеку для етнічних росіян, на якій наполягала Російська Федерація. ПАРЕ також заявила, що не визнає результатів референдуму від 16 березня 2014 року в Автономній Республіці Крим, оскільки ПАРЕ заявила: "Ідея приєднання до Російської Федерації не

була широко поширеною, і не було широкої політичної підтримки з боку до російської військової інтервенції. Асамблея вважає, що прагнення до відокремлення та інтеграції в Росії було спровоковано російською владою під виглядом військового втручання ".

Резолюція ПАРЄ від 12 жовтня 2016 року, прийнята переважною більшістю голосів від 87 до 11 голосів, покладає на Росію повну відповідальність за порушення прав людини як у Криму, так і на Донбасі, і містить кілька інших критичних моментів, які раніше не були затвержені на рівні міжнародних організацій.

Перш за все, Парламентська асамблея глибоко стурбована ситуацією з правами людини в Криму та самопроголошеними «республіками» Донецька та Луганська («ДНР» та «ЛНР»).

По-друге, Парламентська асамблея підтверджує, що анексія Криму Російською Федерацією та військове вторгнення російських збройних сил на схід України порушують міжнародне право та принципи, які підтримує Рада Європи.

По-третє, DNR та LNR, створені, підтримувані та ефективно контрольовані Російською Федерацією, не є законними згідно з українським або міжнародним правом. Підкреслюється, що "це стосується всіх їхніх" органів влади ", включаючи" суди ", створені де-факто владою".

По-четверте, згідно з міжнародним правом Росія, яка фактично контролює ці території, несе відповідальність за захист свого населення і "повинна гарантувати повагу до прав людини всіх жителів Криму та" ДНР "та" ЛНР ".

По-п'яте, стверджувалося, що військова присутність Росії та ефективний контроль над Кримом були офіційно визнані російською владою. Щодо ДНР та ЛНР, ефективний контроль підтверджується добре задокументованою роллю російської армії у контролі над цими регіонами, незважаючи на сильний

спротив легітимних органів влади в Україні та повну залежність ДНР та ЛНР від логістики, фінансової підтримки і адміністративні для Росії. ПАРЄ вважає, що "згідно з численними звітами" як в Криму, так і в зоні конфлікту на Донбасі мали місце та продовжуються серйозні порушення прав людини. Ці порушення включають позасудові страти, насильницькі зникнення, катування та нелюдське та таке, що принижує гідність, поводження, незаконне затримання та надмірне обмеження свободи слова та інформації. Жертви порушень прав людини не мають ефективних національних засобів правового захисту, є дані про порушення Конвенції про неприпустимість расової дискримінації кримських татар у Криму. Сукупний ефект цих репресивних заходів створює загрозу самому існуванню татарської громади як окремої етнічної, культурної та релігійної групи. "

По-шосте, жителі зони конфлікту на Донбасі по обидва боки лінії зіткнення щодня страждають від численних порушень режиму припинення вогню, узгоджених у Мінську. Ці порушення щодня фіксуються Спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ в Україні, незважаючи на посилення обмежень доступу, фактично встановлених органами влади ДНР та ЛНР. Мешканці також страждають від переважної атмосфери безкарності та загальної незаконності через відсутність юридичних та функціональних державних органів та доступу до правосуддя. Вони також стикаються з серйозними соціальними труднощами, які посилюються посиленням обмежувальних заходів, введених українською владою щодо виплати пенсій та соціальної допомоги. Гуманітарна ситуація щодо окремих затриманих, дані про затримання яких розпочались раніше Конфлікт (понад 5000 лише в ЛНР) є неприйнятним: рішення про їх дострокове звільнення ігноруються, ці люди беруть участь у примусових роботах і для них різні форми нелюдського поводження. Переселенці з "ДНР" та "ЛНР" стикаються з відчуженням майна, яке вони залишили наслідок незаконних вимог щодо перереєстрації, що встановлюються де-факто владою.

По-сьоме, що стосується виборів, передбачених Мінськими домовленостями, Асамблея вважає, що до тих пір, поки поточна ситуація в ДНР

і ЛНР, яка характеризується атмосферою небезпеки, залякування та безкарності та відсутністю свободи вираження поглядів та інформації, залишається чесним і незмінним вибори в цих регіонах неможливі.

По-восьме, Асамблея вітає дії Спільної слідчої групи (СІГ) та її попередній звіт від 28 вересня 2016 року щодо розслідування кримінальної справи щодо збиття літака МН17 на Донбасі. Асамблея відзначає висновки СІГ про те, що МН17 був збитий з території, контрольованої проросійськими сепаратистами, через ракетну систему "Бук", яка була доставлена з Росії і повернута до Росії після запуску ракети. Асамблея закликає всі сторони приєднатися до кримінального розслідування для притягнення винних до відповідальності.

У Резолюції Асамблея закликає Україну та Росію вжити відповідних заходів на підконтрольних їм територіях з метою дотримання прав людини. ПАРЄ закликає міжнародне співтовариство продовжувати звертати увагу на гуманітарну ситуацію та права людини на непідконтрольних українській владі територіях України та утримуватися від закликів до України посилити незаконне статус-кво. Асамблея вирішила продовжувати моніторинг ситуації з правами людини в зоні конфлікту на Донбасі та в Криму в першочерговому порядку.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАРЄ

3.1. Аналіз існуючих проблем діяльності ПАРЄ та перспективи їх подолання

Рада Європи та її Парламентська асамблея і далі не помічають головних загроз європейським цінностям, миру і безпеці

Весняна сесія Парламентської асамблеї Ради Європи відбулася цього тижня в традиційному гібридному режимі для глобальної пандемічної ситуації. Близько сотні делегатів фізично зібрались у Палаці Європи у Страсбурзі, Франція. Решта представників 47 держав-членів працювали віддалено, реалізуючи свої права та обов'язки за допомогою віртуальної системи зв'язку та голосування.

Постійна делегація Верховної Ради України при ПАРЄ майже цілком відвідала сесію і була однією з найактивніших під час дебатів. Представники країни-агресора, Росії, були відсутні в актовій залі та в кулуарах цієї зустрічі, працюючи здалеку, практично викинувши з Кремля чергову недоречну заяву про своє "особливе" бачення Європейської конвенції з прав людини .

Порядок денний весняної сесії, як це було впродовж останніх семи років - з початку збройної агресії Росії проти України - повинен складатися з двох обумовлених вимірів проблем. Це актуальні проблеми, пов'язані із захистом

прав людини в Європі, які можуть мати довгу історію або бути актуальними в сучасних реаліях, не викликаючи емоційних та бурхливих дискусій.

Серед них делегації обговорили вплив пандемії COVID-19 на право на вільне пересування людей та роль так званих "паспортів або сертифікатів про щеплення". Були обговорені питання захисту прав національних меншин та людей із хронічними захворюваннями.

Для делегатів із Туреччини, Азербайджану та Вірменії важливими були дебати про їхні внутрішні й міждержавні проблеми, де доля кожної людини має найвищу цінність і повинна мати захист.

Все це, безперечно, повинне відображати поточну рутину в діяльності найголовнішої на Європейському континенті організації із захисту та просування прав людини – Ради Європи та її статутного органу – Парламентської асамблеї. І це може бути майже ідеальним у мирний для Європи час. Але коли йдеться про триваючу вже більше семи років війну, розв'язану Російською Федерацією проти України, на тлі продовження кремлівського шантажу решти Європи та усього демократичного світу – навіть найбільш умиротворююча організація у світі повинна діяти. Політично, дипломатично, але жорстко вказуючи, що агресору не місце у складі європейських демократій, або, принаймні, держав, які приймають правила і цінності Ради Європи і ПАРЄ.

Перший тривожний сигнал – щонайменше, про неадекватність Ради Європи і ПАРЄ – пролунав ще у червні 2019 року, коли для російської делегації були створені ідеальні штучні умови для повернення до Асамблеї – без жодного виконання вимог резолюцій, що стосуються агресії проти України та окупації Криму, а також кричущих порушень прав людини на території РФ та окупованих територіях.

Тоді перемогли корупційні російські гроші в Європі, фінансовий шантаж з боку Москви та слабкість старих європейських демократій – Франції й Німеччини, – які ще сподіваються домовитися з Путіним та не нашкодити власним комфортним інтересам.

Відтоді мало що змінилося у свідомості європейських політичних еліт. А Росія продовжує війну проти України, застосовує бойову хімічну зброю на суверенних територіях європейських країн, знищує власних політичних опонентів, скоює акт державного тероризму проти члена ЄС і НАТО, і продовжує брехати.

На тлі цих рецидивів злочинної поведінки РФ у Європі та в світі, підготовка весняної сесії ПАРЕ проходила в умовах очевидної військової провокації поблизу українських кордонів, у Чорному та Азовському морях. Нині у регіоні зосереджено 120-тисячне угруповання російських збройних сил, яке за кілька тижнів може бути готовим розпочати проти України широкомасштабне вторгнення. Це, як один із можливих, але найбільш небезпечних сценаріїв.

Саме на цю російську ескалацію і провокацію звернув увагу член колегіального керівного органу ПАРЕ – бюро – віцепрезидент Асамблеї Олександр Мережко. Під час засідання бюро 16 квітня він від імені української делегації запропонував терміново включити до порядку денного весняної сесії питання про російську загрозу миру в Європі. На той момент члени бюро вже підтримали включення до сесії дебатів й ухвалення резолюції, що, власне, планувалося раніше, про арешт і ув'язнення російського опозиційного політика Олексія Навального.

Ініціатива української делегації не отримала підтримки із такою мотивацією: «дві Росії» на одній сесії – це вже забагато.

Це дуже тривожний сигнал, коли у європейському парламентаризмі під приводом турботи про долю однієї людини (при всій повазі до її мужньої громадянській позиції, неухильності захисту її прав на здоров'я і життя) ігнорується загроза суверенітету і територіальній цілісності більше 40 мільйонів українців.

Дуже слухними та символічними щодо спроможності Ради Європи і ПАРЄ адекватно реагувати на сучасні й майбутні кризи, захищати права людини – стали дебати на цій сесії, присвячені баченню стратегічних пріоритетів організації. Доповідачем із даного питання виступив уже добре відомий в Україні нідерландський сенатор, представник майже комуністів Тіні Кокс. Саме він у 2019 році був автором резолюції, яка проштовхнула росіян до Асамблеї.

Цього разу стратегія Ради Європи була виписана політично і дипломатично майже бездоганно. Головний курс – утвердження організації як головного захисника прав людини, верховенства права в Європі. І все це правильно, але у документі не враховано головного і не міститься жодної згадки про пріоритетність із захисту, нехай доступними політичними і дипломатичними засобами, суверенітету, незалежності й територіальної цілісності своїх країн-членів, жорстке реагування на порушників міжнародного права і статуту Ради Європи. Такого пункту серед стратегічних пріоритетів організації немає. Це можна пояснити лише черговим намаганням зайвий раз не дратувати Москву, не виходити із зони вдаваного комфорту європейської демократії.

Як видається, нинішнє керівництво організації чітко окреслило для себе зручну політичну позицію, щоб мати універсальну відповідь на російську загрозу та нахабну поведінку.

Під час звернення до ПАРЄ генеральний секретар Марія Пейчинович-Бурич наголосила, що Рада Європи не займається врегулюванням безпекових

питань. Для цього, за її словами, у світі діють і ООН, і ОБСЄ. Власне, це, безперечно, правильне пояснення. Але не в умовах, коли європейці можуть опинитися перед загрозою третьої світової війни, й агресором є один із членів Ради Європи – Росія.

Ще одна обставина, яка також викликає багато не дуже приємних думок і застережень. Це дії нинішнього президента Парламентської асамблеї Ради Європи бельгійського сенатора Ріка Дамса, що сталися під час обговорення пріоритетів організації.

Представник української делегації народний депутат Олексій Гончаренко саме намагався донести до колег, що Рада Європи повинна мати тверду політичну позицію із захисту територіальної цілісності своїх членів, реагувати на намагання порушити її. Під час емоційного виступу нардеп розгорнув національний український прапор, який було передано бійцями з передової російсько-української війни. Це викликало істеріку головуючого, який вимагав припинити виступ, попросив Гончаренка залишити залу засідань та порушив проти українського парламентарія дисциплінарну процедуру.

Це безпрецедентний випадок у практиці європейського парламентаризму. Демонстрація національних прапорів не заборонена регламентом Асамблеї. Такі символічні жести часто застосовують депутати національних парламентів, а також члени Європарламенту.

Поведінка і мотиви такого антиукраїнського демаршу президента ПАРЄ нині аналізуються. Однозначного пояснення про це поки немає. Але той факт, що Дамс у березні відвідував Москву, не може не насторожувати. Окрім цього, голова Держдуми Володін заявив російським ЗМІ, й повідомлення про це «випадково» поширилися саме під час весняної сесії, що президент ПАРЄ Дамс нібито підтвердив свої плани спостерігати за російськими парламентськими виборами у вересні. «Вибори» також будуть проведені й на території окупованого Криму. Кореспондент Укрінформу надіслав запит до пресслужби

ПАРЄ із проханням підтвердити або прокоментувати таку інформацію. Відповіді не надійшло.

Політика Ради Європи і ПАРЄ у їх рішучості та ефективності підтримки України, спроможності протистояти російській агресії не є відокремленою від загальних настроїв на континенті. Поки європейські демократії виявляють умиротворення і намагання вести справи з РФ «ніби нічого не сталося», Москва продовжує «втирати ноги» об правила та свої зобов'язання перед Радою Європи. На сьогодні головним формальним приводом, на який універсально вказують європейські політики щодо необхідності продовження діалогу з РФ, нагальності залишення цієї країни в Раді Європи, є турбота за права російських громадян. Мовляв, вони залишаться без захисту ЄСПЛ, якщо Москва залишить (або буде видворена) з організації.

Цей аргумент вже не є слушним й актуальним, адже режим у Кремлі нині затвердив конституцію, яка пройшла «обнуління» під Путіна. За нею в Росії національне право переважає над міжнародним, включаючи виконання рішень міжнародних судових інстанцій. Жодний ЄСПЛ не примусить Кремль своїм рішенням звільнити того ж Навального.

3.2. Позиція європейського парламенту щодо агресивної політики Росії по відношенню до РФ на прикладі збройних конфліктів у Грузії та Україні .

Європейський парламент стурбований тим, що більша частина України та Грузії все ще окупована російськими військами. Про це йдеться в резолюції про спільну політику безпеки та оборони ЄС 2020 року, прийнятій на пленарному засіданні у середу, 20 січня. 387 євродепутатів проголосували за документ, 180 проти, ще 119 утримались.

У документі зазначається, що Європарламент "стурбований тим, що більша частина України та Грузії окупована російськими військами, що порушує міжнародне право". Євродепутати також стурбовані присутністю російських військ у Молдові та тим, що "Росія продовжує дестабілізувати мир і безпеку в регіоні". Резолюція також підтверджує прихильність незалежності, суверенітету та територіальній цілісності України та всіх інших країн Східного партнерства.

У своїй резолюції Європарламент висловив занепокоєння розповсюдженням гарячих точок у сусідніх з ЄС країнах, а також "замороженими конфліктами та продовженням фактичної окупації Російською

Федерацією територій, що належать суверенним державам". Депутати Європарламенту також засудили "агресивну політику Росії щодо України, її негативну роль у декількох заморожених конфліктах та тиск на деяких сусідів ЄС, крім порушення прав кримських татар, блокування Азовського моря та передачу української газові родовища в Чорному морі та територіальна цілісність Грузії та Молдови".

Крім того, Європарламент підтвердив свою політику невизнання незаконної анексії Криму та закликав Росію взяти на себе відповідальність та впливати на сепаратистів та повністю виконувати свої зобов'язання за Мінськими домовленостями.

Висновки:

Отже, виходячи з отриманих досліджень можемо зробити такі висновки

- Ідея створення колегіального органу, який би дозволив європейським державам співпрацювати на міжнародному рівні, була вперше висвітлена в роботах Іржі Подебрада, Емеріка Крейза, Вільяма Пенне-Пенньє, Шнайєра Пенна, що підсумовують роботи згаданих вище вчених, можна сказати, що в цих роботах були представлені ідеї створення парламентських органів європейської організації загалом, або взагалі.
- Першою класичною міжнародною організацією міжпарламентської співпраці був Міжпарламентський союз, який продовжує активно працювати сьогодні. Міжпарламентський союз, без сумніву, є фундаментом, на якому побудована сучасна система міжнародного міжпарламентського співробітництва.

- Паралельно з появою міжнародних парламентських інституцій, парламентська дипломатія постійно розвивається, як важлива складова міжнародних відносин. Відзначається важлива роль парламентської дипломатії у демократичному розвитку європейських держав.
- Незважаючи на офіційно консультативний характер, Парламентська асамблея Ради Європи є одним із найавторитетніших та найвпливовіших органів міжпарламентської співпраці у світі. Парламентська асамблея - це форум для національного парламентського представництва Європи. Його діяльність, повноваження та рішення мають великий вплив та міжнародний політичний авторитет.
- Сучасна роль і значення ПАРЕ в системі органів Ради Європи підтверджує розширення її компетенції, яка виводить ПАРЕ поза межі сфери діяльності дорадчого органу.
- Зазначене положення ПАРЕ зумовлене, перш за все, її складом, процедурою формування та внутрішньою структурою. Формуючи свій склад із представників парламентів держав – членів Ради Європи, з урахуванням справедливого представництва політичних сил, ПАРЕ забезпечила собі статус вільної трибуни для обговорення найгостріших проблем.
- Миттєві реакції ПАРЕ в 2016 році на дії Росії проти України дали позитивні результати. Було прийнято резолюцію в якій визнавалась присутність та вторгнення російських військ на територію України, а саме частина Сходу та Крим. У 2014 році Росію було частково позбавлено повноважень у ПАРЕ.
- Починаючи з 2018 року ПАРЕ все більше показує своє лояльне ставлення до РФ. Це проявилось в тому, що делегація РФ повертається до ПАРЕ . В Асамблеї, відповідаючи надане

питання, постилаються на те, що це зроблено задля налагодження діалогу між Україною та РФ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Заходи щодо майбутнього статусу Косово [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/mpz2/docs/750_1595_Kosovo_rezoljutsija.htm
2. Кресін О. В. Сучасний етап реформування Ради Європи / О. Кресін // Європейське право : наук.-практ. фах. журн. – Київ : Право України. – 2012. – № 1. – С. 138–153. – ISSN 2304–1773.
3. Лесюк В. В. Правова природа парламентських органів європейських міжнародних організацій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.11 / В. В. Лесюк. – Київ : [б. в.], 2011. – 20 с. 66.

4. Лесюк В. В. Правова природа парламентських органів європейських міжнародних організацій : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / В. В. Лесюк. – Львів, 2011. – 226 с. – Бібліогр. : с. 184–225
5. Міжнародне право : словник-довідник / [С. М. Перепьолкін, Т. Л. Сироїд, Л. А. Філянїна] ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. – Харків : Юрайт, 2014. – 408 с. – ISBN 978-966-2740-48-6.
6. Міжнародне публічне право : підручн. / [авт. кол.: В. М. Репецький, В. М. Лисик, М. М. Микієвич та ін.] ; за ред. В. М. Репецького. – 2-ге вид., стер. – Київ : Знання, 2012. – 437 с. – ISBN 978-617-07-0042-1 (м'яка обкладинка)
7. Палагусинець О. В. Розвиток парламентаризму у практиці міжнародних організацій : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / О. В. Палагусинець. – Київ : [б. в.], 2010. – 215 с.
8. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Закон України від 21 вересня 2010 р. № 2530-VI // Голос України від 19 жовтня 2010 р. – 2010. – № 195.
9. Ржевська В. С. Міжнародно-правове значення проекту «Європейської республіки» Ш. де Сен-П'єра та коментаря до нього Ж-Ж. Руссо / В. С. Ржевська // Часопис Київського університету права : укр. наук.- теорет. часопис / Київ. ун-т права НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – 2012. – № 4. – С. 345–349. – ISSN 2219– 5521
10. Угода між Україною і Російською Федерацією про статус та умови перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України [Електронний ресурс] : Вчинено у м. Київ 28 травня 1997 р. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/643_07
11. Флоренц Бенуа-Ромер, Гайнріх Клебес. Право Ради Європи. Прямуючи до загальноєвропейського простору / пер. з англ. – Київ : К.І.С., 2007. – 232 с. – ISBN 966-7048-64-0

12. Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse [Электронный ресурс] : Adopted by the Council of Europe on October 25, 2007. – Режим доступа : <http://www.conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?CL=ENG&CM=&NT=201&DF=&VL>

13. Parliamentary Assembly. Co-operation [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://website-pace.net/web/apce/co-operation>

14. Parliamentary Assembly historical overview [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://website-pace.net/web/apce/history>

15. Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://assembly.coe.int/nw/HomeEN.asp>

16. Recent developments in Ukraine: threats to the functioning of democratic institutions [Электронный ресурс] : Resolution 1988 (2014) adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on April 9, 2014. – Режим доступа : <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2HXrefViewPDF.asp?FileID=20873&lang=>

17. Rules of Procedure of the Assembly of the Council of Europe [Электронный ресурс] : Adopted by the Parliamentary Assembly of Council of Europe on November 4, 1999. – Режим доступа : <http://assembly.coe.int/nw/xml/RoP/RoP-XML2HTML>

18. The escalation of tensions around the Sea of Azov and the Kerch Strait and threats to European security [Электронный ресурс]. – Режим доступа <https://pace.coe.int/pdf/3b645feeb12fddc4d61aee6d099203eacfb2fcb4ed5743c07a55d475a640876/doc.%2014811.pdf>

19. The functioning of democratic institutions in Ukraine [Электронный ресурс] : Resolution 1974 (2014) adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on January 30, 2014. – Режим доступа : <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2HXrefViewPDF.asp?FileID=20488&lang>

